

Statsforvaltaren I Møre Og Romsdal
Postboks 2520
6404 Molde

Deres ref.: 2022/15

Vår ref.: 22/370

Vår dato: 15.02.2023

Saksbehandler: Kjersti Barbakken // Kontoret for
kvalifisering og sosiale tjenester

Økonomisk stønad med vilkår i DIGISOS

Arbeids- og velferdsdirektoratet viser til mottatt henvendelse 09.11.22, hvor dere ber om en avklaring på hvorvidt det er lovlig at NAV-kontoret gjennom Digisos stiller vilkår (krav) om å levere dokumentasjon før utbetaling av stønad for neste måned. I denne forbindelse viser dere til Arbeids- og velferdsdirektoratets brev datert 23.02.21, presentasjonen av ny innsynsløsning for NKS v/Team Digisos 26.10.22 og rundskrivet pkt. 4.18.1 og 4.20.1.

Arbeids- og velferdsdirektoratets vurdering

Generelt om vilkår og innhenting av opplysninger

Opplysninger skal så langt som mulig innhentes i samarbeid med tjenestemottaker eller slik at vedkommende har kjennskap til innhenting, jf. sosialtjenesteloven § 43. I rundskrivet pkt. 5.43.1 er det presisert at NAV-kontoret skal sikre at saken er så godt opplyst som mulig før det treffes en avgjørelse om tjenester etter loven. Sosialtjenesteloven oppstiller ikke et krav om at det må fremlegges dokumentasjon for å behandle / ta stilling til en søknad om økonomisk sosialhjelp. Ofte brukes likevel begrepet «dokumentasjonskrav» for å skille dette fra vilkår. NAV-kontoret må gjøre en konkret og individuell vurdering av hvordan opplysningene skal dokumenteres. Det innebærer å vurdere om det er tilstrekkelig at en opplysning kan tas imot muntlig, eller om det er nødvendig å innhente skriftlig dokumentasjon.

Innhenting av opplysninger («dokumentasjonskrav») og vilkår har to forskjellige formål.

NAV-kontoret har som nevnt plikt til å opplyse saken så godt som mulig før vedtak treffes, og må derfor etterspørre opplysninger før de tar stilling til søknaden om økonomisk stønad. Innhenting av opplysninger (evt. dokumentasjon) skjer før hjelpen er innvilget, for å få opplyst saken tilstrekkelig til å kunne vurdere om søkeren har behov for stønad.

Et vilkår stilles først når økonomisk stønad er innvilget. Et brudd på vilkår kan sanksjoneres med at allerede ytt hjelp blir redusert.

**NAV // ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET // KONTORET FOR KVALIFISERING OG SOSIALE
TJENESTER**

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

Det kan stilles vilkår om å bruke stønaden på bestemte måter, for eksempel å betale husleien. For å følge opp, kan en enkel måte å kontrollere dette på være å levere kvittering. Dersom NAV-kontoret ikke får den dokumentasjonen de etterspør, må de gjøre en sannsynlighetsvurdering knyttet til om vilkåret er oppfylt. Ev konsekvens på brudd på vilkår skal behandles slik det er beskrevet i rundskrivet. Vi vil presisere at vedkommende senere kan fremlegge kvittering eller dokumenter på annen måte, og da må NAV-kontoret behandle dette på nytt.

Innsynsløsning for bruker

Innsynsløsningen for bruker tilbyr brukere innsyn i saksbehandlingen for søknader om økonomisk sosialhjelp som er sendt digitalt via nav.no, og tilbyr en sikker digital kanal for utveksling av opplysninger knyttet til søknaden. Team Digisos gjennomgikk denne løsningen på møte med Statsforvalterne 26.10.22, Det ble blant annet vist eksempler på hva som kan ligge under «dine oppgaver» i løsningen. Vi vil presisere at alle løsninger fra Team Digisos er kvalitetssikret av (fag/personvern)jurist.

Det var satt opp to eksempler på oppgaver i Digisos sin gjennomgang av innsynsløsningen. Det ene var at brukeren har et vilkår om å betale husleien hver måned. Dette er vilkår som kan stilles med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 20 og 20a, under forutsetning at de øvrige kravene til vilkår er oppfylt.

Det andre var at brukeren må levere opplysninger, som i dette tilfellet var kopi av kvittering for betalt husleie forrige måned. Som nevnt over, vil dette være en måte å kontrollere at et vilkår er oppfylt. Det bes altså om opplysninger / dokumentasjon som er knyttet til vilkårene som er stilt, noe det er anledning til i henhold til vilkårs læren. Dette er ikke det samme som innhenting av opplysninger / dokumenter for å få utbetalt allerede innvilget økonomisk stønad, eller «dokumentasjonskrav».

I noen situasjoner, hvor det f.eks. er avtalt med brukeren (gjennom samtykke fra brukeren) at innvilget stønad skal utbetales til andre (f.eks. kreditor), kan NAV-kontoret være i behov av ytterligere informasjon for å få utbetalt stønaden til rette vedkommende. Dette kan f.eks. være en faktura med KID-nummer. Dette er bakgrunnen til hvorfor det i innsynsløsningen for bruker gis informasjon om at han eller hun må levere opplysninger for at NAV-kontoret kan utbetale stønaden. Dersom slik informasjon ikke leveres, vil konsekvensene kunne være at NAV-kontoret ikke får betalt innvilget stønad til en kreditor som opprinnelig avtalt. Brukeren vil imidlertid likevel få utbetalt stønaden til seg. Vi ser at denne informasjonen i løsningen kan fremstå som upresis, og vil se nærmere på dette.

Med hilsen

Nina Strømmen
seksjonssjef
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Kjersti Barbakken
seniorrådgiver
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

Statsforvaltaren i Rogaland
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Mottakerliste

Statsforvaltaren I Møre Og Romsdal